

NOTAT

Folketingets Europaudvalg

DEPARTEMENTET

Dato 7. september 2011
J. nr. 2010 - 856

Center for Kollektiv Trafik

Søren Hammer

SHAM@trm.dk

Vedrørende dansk interventionsindlæg i sag T-92/11, Jørgen Andersen mod Kommissionen

Jørgen Andersen, der ejer busvirksomheden Gråhundbus, har den 10. marts 2011 anlagt annullationssøgsmål ved Retten mod Kommissionen med påstand om annullation af artikel 1, stk. 2, i Kommissionens afgørelse af 24. februar 2010 i sagen om statsstøtte til DSB (C 41/08). Annullationssøgsmålet vedrører DSB's betjening af København-Ystad-ruten og DSB's tilbagebetaling af påstået overkompensation til den danske stat.

Gråhundbus har siden 1981 drevet en kommerciel busrute mellem København og Ystad. Virksomheden indgav i februar 2003 en klage til Kommissionen over formodet statsstøtte til DSB i forbindelse med DSB's jernbanedrift på ruten mellem København og Ystad, der siden 2002 har været omfattet af en kontrakt mellem DSB og staten om offentlig trafikbetjening. Gråhundbus gjorde bl.a. gældende, at der ikke kan ydes kompensation for offentlig service udført på et område, der er i konkurrence, samt at togruten København-Ystad slet ikke kan anses for en rute, hvorpå jernbanedriften er en offentlig tjeneste.

Efterfølgende blev der i juni 2006 indgivet en klage til Kommissionen fra Brancheorganisationen Dansk Kollektiv Trafik (DKT), hvorved DKT gjorde gældende, at DSB's samlede kontrakter med den danske stat for 2000-2014 indebærer uforenelig statsstøtte. Særligt gjorde DKT gældende, at DSB er blevet overkompenseret for sine forpligtelser.

På baggrund af begge sager besluttede Kommissionen den 10. september 2008 at åbne en formel undersøgelsesprocedure, jf. EUF-traktatens artikel 108, stk. 2, vedrørende statens betalinger til DSB, idet Kommissionen var i tvivl om, hvorvidt betalinger kunne indebære ulovlig og uforenelig statsstøtte. Som led i den formelle undersøgelsesprocedure deltog den danske regering i en række møder med Kommissionen og indgav supplerende oplysninger og bemærkninger til brug for Kommissionens afgørelse i sagen.

Som afslutning på undersøgelsesproceduren traf Kommissionen afgørelse i sagen den 24. februar 2010. I afgørelsen fastslår Kommissionen, at kontrakterne om offentlig trafikbetjening mellem Transportministeriet og DSB, der dækker perioden 2000-2014, indebærer statsstøtte, jf. EUF-traktatens artikel 107, stk. 1.

Kommissionen anser imidlertid støtten for forenelig med det indre marked i henhold til forordning 1370/2007 om offentlig personbefordring med jernbane og ad vej og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 1191/69 og (EØF) nr. 1107/70 (herefter PSO-forordningen).

Kommissionen har i den forbindelse fremhævet, at kontraktbetalingerne ganske vist havde oversteg, hvad der var nødvendigt, men at staten gennem opkrævning af ekstraordinære udbyttebetalinger i perioden 1995-2008 på i alt 3,65 mia. kr. har korrigeret DSB's økonomiske situation på en sådan måde, at DSB i praksis ikke har modtaget overkompensation. Kommissionen har imidlertid stillet krav om, at Danmark fremadrettet indfører en nærmere beskrevet automatisk tilbagebetalingsmekanisme (claw back), som forhindrer fremtidig overkompensation af DSB.

Det er på baggrund af Kommissionens beslutning om at anse statsstøtten for forenelig med det indre marked, at Jørgen Andersen har lagt sag an mod Kommissionen.

Jørgen Andersen har i stævningen for det første gjort gældende, at Kommissionen begik en retlig fejl ved at konkludere, at den danske regering ikke begik en åbenbar skønsmæssig fejltagelse ved at klassificere ruten København-Ystad som en offentlig tjeneste og ved at henføre den under ordningen med kontrakter om offentlig trafikbetjening. Jørgen Andersen har i den forbindelse gjort gældende, at ruten er blevet effektivt drevet af markedsaktører uden støtte og derfor ikke bør inddrages under kontrakter om offentlig trafikbetjening.

For det andet gør Jørgen Andersen gældende, at Kommissionen begik en retlig fejl ved at undlade at anordne tilbagesøgning af den ulovlige overkompensation til DSB i kraft af udbetaling af udbytte til dens aktionær, den danske stat. Udbetaling af udbytte fra et statsejet selskab til staten kan ikke lovligt modregnes i en retsstridig overkompensation.

Endelig har Jørgen Andersen, for det tredje, gjort gældende, at Kommissionen har anvendt det forkerte retsgrundlag ved vurderingen af, om statsstøtten kan anses for forenelig med det indre marked, idet Kommissionen fejlagtigt har anvendt forordning 1370/2007 (PSO-forordningen) og ikke den tidligere gældende forordning 1191/69.

Kommissionen har nedlagt påstand om frifindelse.

Retten har ved kendelse af 22. juni 2011 tilladt Danmark og DSB at intervenere til støtte for Kommissionen, mens Tyskland er tilladt intervention til støtte for Jørgen Andersen. Tyskland har dog efterfølgende trukket sin interventionsbegæring.

Der er fastsat frist for afgivelse af interventionsindlæg til den 8. september 2011.

Regeringen har besluttet, at Danmark afgiver interventionsindlæg til støtte for Kommissionens frifindelsespåstand ud fra følgende betragtninger:

For det første er regeringen enig med Kommissionen i, at DSB's udførelse af jernbanetrafik på København-Ystad-ruten er en offentlig tjeneste af almindelig økonomisk interesse. Som det fremgår af sagsøgerens anbringender, har Kommissionen accepteret den danske regerings begrundelser herfor, og det må derfor anses for naturligt, at den danske regering intervenserer til støtte for Kommissionen på dette punkt.

For det andet er regeringen enig med Kommissionen i, at DSB's løbende tilbageførsel af en del af virksomhedens overskud via ekstraordinære udbyttebetalinger til staten har medført, at DSB reelt ikke er blevet overkompenseret, og at statens betalinger til DSB derfor er i overensstemmelse med EU-rettens regler om kompensation af virksomheder, der er pålagt offentlige transportforpligtelser. Et krav om tilbagebetaling af overkompensationen ville reelt betyde, at DSB skulle tilbageføre midler, som DSB allerede har tilbagebetalt.

Endelig argumenterer regeringen i indlægget for, at anvendelse af reglerne i forordning 1191/69 ikke ville have ført til en anden konklusion.

SHAM